

NORDENSTEDTSKA SEMINARIET

PROGRAM HÖSTEN 2022

Nordenstedtska seminariet

Nordenstedtska seminariet arrangeras av Kulturen i Lund och är en serie fristående och vetenskapligt förankrade föreläsningar med koppling till Kulturens verksamhet och motto: den mänskliga kulturens former i forntid och framtid. Föreläsarna utgörs av disputerad personal/doktorander på Kulturen samt av inbjudna forskare och experter. Varje föreläsning är 60 minuter lång, inklusive cirka 10–15 minuters frågestund. Föreläsningarna är öppna för allmänheten, kostnadsfria och kräver ingen anmälan. Vi håller till i Auditoriet, Kulturens stora föreläsningssal, och det brukar komma 50–150 åhörare. Kom därför gärna 15 minuter före start för garanterad plats.

25 augusti: Sören Holmberg

Demokratis framtid

Nittionhundratalet är demokratis århundrade – en demokratisk framgångs-saga. Vid seklets början fanns inga demokratier. När det tog slut var en majoritet av världens länder demokratier med i huvudsak fungerande flerparti-system och allmänna val. Framgången har dock inte fortsatt in på 2000-talet.

Sedan ett tiotal år tillbaka ökar inte längre antalet demokratier – tvärtom kan en viss minskning noteras. Därtill har den demokratiska kvaliteten sjunkit något i många befintliga demokratier, med USA som det mest iögonfallande exemplet. Hur ser demokratis framtid ut?

Sören Holmberg är seniorprofessor i statsvetenskap vid Göteborgs universitet och ledamot av Kungliga Vitterhetsakademien. Hans forskning är inriktad på väljare, val, representativ demokrati och samhällliga styrsystem. Holmberg har varit ansvarig för det svenska valforskningsprogrammet 1979–2010 och är en av grundarna av och fortfarande aktiv i SOM-institutet och Quality of Government-institutet vid Göteborgs universitet.

22 sep: Aja Guldåker och Allan Gunnarsson

Storgårdsbönder med slottsparksambitioner

”Storgårdsbönder med slottsparksambitioner” är titeln på en undersökning av ett antal park- och trädgårdsstrukturer, bland annat i anslutning till Hardeberga boställe och Hardeberga säteri (öster om Lund). Ett resultat av arbetet är frågan vilka värden dessa anläggningar kan tillskrivas idag och vad de historiska spåren kan berätta om trädgårds- och parkkulturens status, uttryck, drivkrafter och influenser under tidigt 1900-tal.

Aja Guldåker är arkeolog på Kulturen och har varit engagerad i en rad olika utgrävningar och undersökningar, bland annat med inriktning trädgårdsarkeologi. Allan Gunnarsson är landskapsarkitekt och universitetslektor med inriktning mot vegetationsbyggnad och parkskötsel. Han bedriver bland annat forskning med inriktning mot vegetationsbyggnad, landskapsvård samt trädgårds-, park- och kulturlandskapshistoria.

29 sep: Per Larsson

Trädgårdsproduktion vid 1500-talets svenska kungsgårdar

Mellan 1540 och 1620 förvaltade den svenska kronan över 100 gods, eller avelsgårdar, i södra och mellersta Sverige. Godsen förde detaljerade redogörelser för växt- och djurhållning, fiske, textilier, byggnader m.m. vilket resulterade i tusentals bevarade kontosidor. Materialet har tidigare använts för studier av spannmålsproduktion, arbetsfördelning och andra kulturhistoriska aspekter. Någon analys eller omfattande studie över trädgårdsproduktionen har tills nyligen saknats.

Per Larsson är intendent på Kulturen och fil dr i ekologi. Han har bland annat forskat på trädgårdshistoria och landskapsekologi. Hans forskningsintresse kretsar kring samspelet människa/natur, både historiskt och i vår samtid. Han har skrivit ett flertal vetenskapliga artiklar och varit delaktig i olika antologier.

13 oktober: Viveka Adelswärd

Sverige – världsbäst på fika

Ordet *fika* innefattar idag så mycket mer än bara exempelvis "kaffe med tilltugg". På Wikipedia kan man hitta den storstilade förklaringen att det gäller "en svensk samhällsinstitution som innebär mellanmänniskt umgänge i kombination med intagandet av exempelvis kaffe och kaka". Kanske är detta att ta i. Räcker det inte med att kalla fika för en social aktivitet? Men vilken benämning man än väljer så framkallas frågor. Vad innebär det att fika? Varför fikar man? Vem fikar man med? Hur gör man? Vilka samtalsämnen är typiska? Är jobbfikat samma sak som vämfikat? Finns det speciella regler? Vad menar vi när vi säger "Ska vi ta en fika"?

Viveka Adelswärd är professor emerita i kommunikation vid Linköpings universitet. Hon medverkade under många år i Språkspalten i Svenska Dagbladet och skrev krönikor i Östgöta Correspondenten. Hon har tidigare skrivit både vetenskapligt och underfundigt om människors samtal med varandra.

17 nov: Jan Kockum

Mellan Gamla Stan och Södermalm – 1000 år vid Söderström i Stockholm

I samband med att Slussen i Stockholm byggs om pågår det sedan 2013 arkeologiska undersökningar som omfattar den södra delen av Gamla Stan, den norra delen av Södermalm och området däremellan. Sammanlagt berörs cirka 50 000 kvadratmeter. I föreläsningen berättar arkeolog Jan Kockum, en av projektledarna, om några av alla de arkeologiska resultaten från undersökningarna samt om de logistiska utmaningarna som det innebär att arbeta parallellt med rivnings- och byggnationsarbete.

Jan Kockum är doktorand i historisk arkeologi och har tidigare bland annat arbetat som arkeolog på Kulturen och Regionmuseet Kristianstad. Idag är han projektledare på Arkeologikonsult och är engagerad i arkeologiska undersökningar i samband med ombyggnaden av Slussen.